

راهنمای نحوه استفاده از ماسک N95 در مراکز درمانی

بعلت محدودیت منابع، گاهی مراکز درمانی تصمیم به استفاده مجدد یا استفاده طولانی مدت از ماسک N95 می‌گیرند. این راهنما نکاتی را در این خصوص توصیه می‌کند.

تعریف واژه‌ها:

- ماسک یا رسیپراتور N95:

این ماسک در صورتی که به نحو صحیح تست شده و روی صورت فیکس شود از عبور حداقل 95 درصد ذرات هوا برد با اندازه بالاتر از ۰٫۳ میکرون جلوگیری می‌کند.

- Extended use (استفاده طولانی مدت از ماسک):

به معنی استفاده از یک ماسک N95 برای تماس نزدیک با چند بیمار است، بدون اینکه در فاصله مواجهات با بیماران، ماسک تعویض شود. در زمانی می‌توان از این روش استفاده کرد که چند بیمار با یک پاتوژن مشترک دچار عفونت تنفسی بوده و در یک مکان (مثل اتاق انتظار یا بخش) نگهداری می‌شوند. این روش در زمان طغیان عفونت‌های بیمارستانی یا پاندمی‌ها استفاده می‌شود.

- Reuse (استفاده مجدد از یک ماسک): به معنی استفاده از یک ماسک N95 برای چند بار مواجهه با بیماران توسط یک نفر کاربر است. در این مورد در فاصله مواجهات ماسک برداشته شده، در محل مناسب نگهداری شده و قبل از مواجهه بعدی پوشیده می‌شود.

نکات مهم در استفاده از ماسک N95:

- ❖ برای به حداقل رساندن استفاده از ماسک N95 تعداد افرادی را که با بیمار عفونی (نیازمند این نوع ماسک) سر و کار دارند را به حداقل برسانید.
- ❖ در صورت کمبود، اولویت استفاده از ماسک N95 با کارکنانی است که ریسک بالاتری از نظر ابتلاء به عفونت دارند.
- ❖ در خصوص استفاده یا عدم استفاده مجدد از ماسک N95 از توصیه کارخانه سازنده پیروی کنید. بعضی کارخانجات اجازه استفاده مجدد از ماسک را نمی‌دهند و بعضی فقط به شرط رعایت اصول کنترل عفونت این اجازه را داده‌اند.
- ❖ در صورتی که کارخانه سازنده توصیه خاصی ندارد، تصمیم در خصوص استفاده یا عدم استفاده مجدد از ماسک به عهده متخصصین (کمیته کنترل عفونت) است.
- ❖ در صورتی که کمیته کنترل عفونت بیمارستان اجازه استفاده مجدد یا طولانی مدت از ماسک N95 را داده است، نکات کلیدی، رعایت اصول کنترل عفونت و حفظ عملکرد مناسب ماسک در استفاده‌های بعدی است.
- ❖ تجربه نشان داده که در موسسات غیر درمانی (مثل صنایع و...) ماسک‌های N95 با هشت ساعت استفاده مداوم یا متناوب عملکرد خود را حفظ کرده‌اند.
- ❖ گرچه ممکن است استفاده طولانی مدت یا مجدد از ماسک N95 فواید اقتصادی داشته باشد اما ضررهای احتمالی آن را نباید از نظر دور داشت.
- ❖ خطر اصلی استفاده مجدد یا طولانی مدت از ماسک، N95 انتقال عفونت بعلت لمس ماسک آلوده است. مطالعات نشان داده‌اند که پرستاران بطور میانگین در یک شیفت ۲۵ مرتبه صورت، چشم‌ها یا ماسک خود را لمس می‌کنند.
- ❖ پاتوژن‌های تنفسی روی سطح ماسک ممکن است به وسیله لمس، به دست کاربر و سپس به مخاط بدن وی منتقل شوند.
- ❖ تحقیقات نشان داده که این پاتوژن‌ها ممکن است به مدت طولانی روی سطح ماسک زنده بمانند.

- ❖ پاتوژن های بدن بیمار (از جمله میکروارگانیسم های مقاوم به درمان مثل MRSA، VRE کلوستریدیوم دفیسیل و نوروویروس ها) نیز ممکن است باعث آلودگی ماسک شوند. این ارگانیسم ها می توانند به دست کاربر منتقل شده و سپس خود وی یا سایر بیماران را آلوده کنند.
- ❖ خطر انتقال میکروارگانیسم از طریق ماسک بستگی به نوع بیماری، نوع پروسیجر انجام شده، رعایت اصول کنترل عفونت و احتمال آلودگی ماسک با قطرات یا آئروسل ها دارد.
- ❖ استفاده مجددی طولانی مدت از ماسک N95 فقط در صورتی مجاز است که کارکنان یا بیماران را در معرض خطر قرار ندهد.

نکات مهم در استفاده طولانی مدت از ماسک N95 :

در صورتی که استفاده طولانی مدت از ماسک N95 مد نظر است، لازم است به نحو مقتضی از آلودگی ماسک پیشگیری شود. باید به کارکنان آموزش داد که از لمس غیر ضروری ماسک خودداری کنند، رعایت بهداشت دست از نکات بسیار مهم است که باید توصیه اکید شود، پوشیدن و خارج کردن صحیح وسایل حفاظت فردی باید آموزش داده شود. لازم است که مراکز درمانی، خط مشی های کتبی در خصوص استفاده صحیح از ماسک N95 داشته باشند.

این خط مشی ها حداقل باید شامل موارد زیر باشد:

- ❖ بعد از انجام پروسیجرهای تولید کننده آئروسل (انتوباسیون، ساکشن اندوتراکیال، برونکوسکپی و...) ماسک را دور بیندازید.
- ❖ اگر ماسک آلوده به خون و سایر ترشحات بدن بیمار است آن را دور بیندازید.
- ❖ بعد از مراقبت نزدیک و لمس بیمار مبتلا به عفونت، ماسک را دور بیندازید.
- ❖ حتی الامکان از آلودگی سطحی ماسک جلوگیری کنید (با استفاده از شیلد صورت بر روی ماسک N95 استفاده از یک ماسک جراحی روی ماسک N95 پوشاندن دهان و بینی بیمار با ماسک جراحی و...)
- ❖ قبل و بعد از لمس یا تنظیم ماسک N95 دست خود را با آب و صابون شستشو داده یا با مایع الکلی هندراب کنید.
- ❖ اگر ماسک دچار آسیب فیزیکی (مثل شل شدن نوارهای کشی، عدم فیکس مناسب ماسک روی صورت، شکسته شدت قطعه فلزی روی بینی و...) شده، آن را دور بیندازید.
- ❖ اگر ماسک N95 بطور واضح آسیب دیده یا تنفس کردن از درون آن سخت است، آن را دور بیندازید.

نکات مهم در استفاده مجدد از ماسک N95 :

در صورتی که کارخانه سازنده، تعداد دفعات مجاز استفاده از ماسک N95 را مشخص نکرده است، پیشنهاد می شود برای رعایت ایمنی کارکنان و بیماران، هر ماسک بیشتر از ۵ مرتبه استفاده نشود.

در هنگام استفاده مجدد از ماسک N95 علاوه بر رعایت نکات فوق، به نکات مهم ذیل نیز توجه بفرمایید:

- ❖ در بین دفعات استفاده، ماسک N95 را داخل یک زیپ کیپ یا کیسه کاغذی تمیز نگهداری کنید. برای اجتناب از انتقال عفونت، ماسک ها را طوری نگهداری کنید که همدیگر را لمس نکنند. اسم کاربر را بطور واضح روی ماسک یا جعبه آن بنویسید. ظرف محتوی ماسک باید یکبار مصرف بوده و یا قابل شستشو باشد و بطور منظم شسته شود.
- ❖ از لمس سطح داخلی ماسک اجتناب شود. در صورت لمس اتفاقی سطح داخلی ماسک، بهداشت دست را رعایت کنید.
- ❖ قبل از پوشیدن یا تنظیم ماسک N95 که قبلا پوشیده شده است، دستکش تمیز (غیراستریل) پوشیده و بعد از پوشیدن یا تنظیم، دستکش را دور بیندازید.
- ❖ از استفاده از ماسک N95 بطور مشترک توسط کارکنان اکیدا اجتناب شود.